

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 006347 18 Uvp
Banja Luka, 3.6.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Snežane Crnojević, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M.G. iz B. (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po punomoćniku M. S., advokatu iz B., protiv rješenja broj: ... od 2.6.2017. godine Fonda (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu ostvarivanja prava na invalidsku penziju, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj: 12 0 U 006347 17 U od 7.12.2017. godine, u sjednici vijeća, održanoj 3.6.2020. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Bijeljini broj: 12 0 U 006347 17 U od 7.12.2017. godine se preinačava tako što se tužba odbija.

Odbija se zahtjev tužioca da se tuženi obaveže naknaditi mu troškove upravnog spora u iznosu od 600 KM, kao neosnovan.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je uvažena tužba i poništen osporeni akt tuženog, bliže naveden u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja Filijale B., broj: ... od 3.5.2017. godine. Tim rješenjem je tužiocu priznato pravo na invalidsku penziju počev od 16.3.2017. godine, u iznosu od 87,61 KM mjesečno.

Uvaženje tužbe je obrazloženo razlozima pobijane presude da je pravilan zaključak tuženog da nije trebalo cijeniti nalaz psihijatra Gerontološkog centra u B. od 18.5.2017. godine, kao i nalaz Centra za mentalno zdravlje B. od 19.5.2017. godine, jer potiču iz vremena nakon donošenja prvostepenog rješenja, što je u skladu sa članom 23. Uredbe o medicinskom vještačenju u penzijsko-invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 2/13, u daljem tekstu: Uredba), ali da žalbeni navodi tužioca, vezani za ratna zlostavljanja, sadržani u otpusnicama iz JZU B. od 13.5. i 19.12.2016. godine, kao i psihološki nalaz i mišljenje od 12.12.2016. godine, koji ukazuju na izražene reakcije proživljavanja ratnih trauma, nisu cijenjeni od strane adekvatno specijalizovanog doktora, imajući u vidu da je nalaz u prvom stepenu dao doktor medicine rada, a u drugom stepenu doktor specijalista fizikalne medicine, te da je to suprotno članu 5. Uredbe, s obzirom da je vještačenje trebao izvršiti stručnjak iz oblasti psihijatrije, čime da su počinjene povrede postupka u pribavljenim nalazima, zbog čega ni osporeni akt nije pravilan.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi osporava njenu zakonitost iz razloga propisanih u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u

daljem tekstu: ZUS). Navodi da su nalaz, ocjena i mišljenje organa za vještačenje u prvom i u drugom stepenu dati na osnovu radne i medicinske dokumentacije tužioca, koja je bila kompletna, a da su oba nalaza data u skladu sa članom 5. Uredbe, jer u navedenim odredbama nije navedeno da će te nalaze davati specijalisti prema vrsti bolesti na koju upućuje medicinska dokumentacija, koja je dostavljena u spisu, pa je nižestepeni sud neosnovano doveo u pitanje stručna znanja ljekara vještaka. I u prvom i u drugom stepenu vještačenja vještačili su doktori medicine, koji mogu biti iz različitih oblasti, sa najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj specijalnosti i sa licencom Komore doktora medicine Republike Srpske. Kako se radi o pogrešnom zaključku nižestepenog suda u vezi sa povredom pravila postupka, koje u konkretnom slučaju nema, predložio je da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači i tužba odbije.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i spise predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Osnovani su prigovori zahtjeva tuženog, jer prema odredbi člana 5. Uredbe vještaci u organima vještačenja u prvom i drugom stepenu i vještaci u organu za reviziju su doktori medicine i specijalisti medicine rada, porodične medicine, interne medicine, psihijatrije, neurologije, hirurgije, fizikalne medicine i rehabilitacije i drugih specijalnosti kliničke medicine, sa najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj specijalnosti i sa licencom Komore doktora medicine Republike Srpske, a date nalaze u upravnom predmetu su dali specijalista medicine rada (Ors-102/17) i specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije (Dov-399/17), što je u saglasnosti sa navedenim članom Uredbe.

Za tužoca je bio sporan nalaz Ors-102/17 od 16.3.2017. godine iz razloga što psihičko oboljenje (depresivni poremećaj, posttraumatski stresni poremećaj i pasivno-zavisni poremećaj ličnosti) nije dovedeno u vezu sa ratnim događajima, zbog čega je i izjavio žalbu, koju je tuženi osporenim aktom odbio, a nakon pribavljanja nalaza, ocjene i mišljenja broj: Dov-399/17 od 31.5.2017. godine, za koji je nižestepeni sud pogrešno zaključio da je dat suprotno članu 5. Uredbe. Taj nalaz sadrži detaljno obrazloženje u vezi sa primjenom člana 37. stava 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 134/11 i 82/13 i 103/15, u daljem tekstu: Zakon o PIO), te je tako navedeno da je tužilac pod kontrolom psihijatrijske službe od 2011. godine i da u anamnestičkim podacima navodi fizičko zlostavljanje za vrijeme ratnih dešavanja, ali da o tome nema medicinske dokumentacije, te je tužilac takođe navodio da je stresne događaje imao i za vrijeme poplave, a kao uzroci psihičkog oboljenja navodi se da je kao dijete rastao uz oca alkoholičara, veliko siromaštvo, težak život sa nastalim teškim ratnim dešavanjima, neriješen Edipov kompleks, nije se nikad ženio, iz čega je sve zaključeno da se stanje zdravlja ne može dovesti u vezu sa ratnim dešavanjima, kao što se ni ranjavanje od 1.6.1992. godine u lijevu nogu, za koje čak nema podataka o liječenju, ne može takođe dovesti u vezu sa psihičkim stanjem zdravlja. Takvo obrazloženje nalaza je bilo dovoljno za zaključak da ne postoji invalidnost iz člana 37. stava 1. Zakona o PIO, a navedene otpusnice, na koje ukazuje nižestepeni sud, sadrže anamnestičke podatke i u istim se navodi da je bio žrtva fizičkog i psihičkog zlostavljanja od strane civilnog stanovništva početkom rata, što se ne može dovesti u vezu sa oboljenjem nastalim u ratu. Zbog navedenog je i tuženi pravilno postupio kada je osporeni akt zasnovao na jasno i dovoljno obrazloženom nalazu, pribavljenom u drugostepenom postupku.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi nezakonnosti iz člana 35. ZUS, pa se na osnovu člana 40. istog zakona, zahtjev tuženog uvažava, presuda preinačava, tako da se tužba odbija, jer nisu ispunjeni osnovi za poništenje akta iz člana 10. ZUS.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi odredbi člana 49. i 49.a, stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj: 58/03- 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Kako tužilac nije uspio u sporu, to mu ne pripadaju ni troškovi upravnog spora.

Zapisničar
Snežana Crnojević

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost opravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić